

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Q. Horatii || Flacci Sermo-||nvm, sev Satyra-||rvm, sev
Eclogarvm libri || duo: Epistolarum li-||bri totidem.**

Horatius Flaccus, Quintus

Francofurti ad Moenum, 1577

7.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-306](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-306)

A **ADMONUIT]** *ἠγορεύω*. nam aliud est mone-
re, aliud admonere, ne quis erret: quamquam mo-
nitores dicuntur à Latinis, ij, qui admonent.

RABIOSI SIGNI] Canicula. signum ap-
pellavit impropiè. Oda 17. lib. 1. *Hic in reducta
valle Canicula Vitabis astus.*

PRANS. NON AVIDE, QVANT. INT.]
huius loci sententia est, Ego tantillum pransus,
quantum interpellat, id est, non sinat, me totum
diem inani ventre permanere, domi otior. signifi-
cat, se non tantum vorare in prandio, vt cibo, &
potione ventrem referciat, atque oneret: sed quan-
tum satis sit ad ieiunitatem, famemque depellen-
dam, vireisque corporis reficiendas, donec cenæ
tempus adueniat. si quis enim non prandeat: sed
cibi, & potionis vsum in vesperum, & cenæ tem-
pus differat, ieiunus, & inanis diem totum dura-
re dicendus sit: Nunc autem cum prander tenui-
ter, & parcè: saltem hoc prandium eum interpel-
lat, quominus inanis ad vesperam permaneat. *in-
terpellare* propriè valet interloqui, seu loquentis
oratione interrumpere. vsurpatur pro eo, quod est
obstare, & interrumpere simpliciter, & impedimē-
to esse, vt hoc loco, & apud M. Tull. lib. 1. epist.

B ad Attic. *sed hac tota res interpellata bello refrixerat.*
C. Matius ad Cic. lib. 11. epist. *sed qua hac est arro-
gantia, quod Caesar numquam interpellauit, quin,
quibus vellem, atque etiam quos ipse non diligebat,
tamen iis vterer: eos, qui mihi amicum eripuerunt, ef-
ficere conari, ne, quos velim, diligam?* Brut. ad Cic.
eod. lib. *Interpellent me, quo minus honoratus sim,
dum ne interpellent, quo minus resp. à me commodè
administrari possit.* Notissimum autem est, pran-
dia Romana aut breuissima, & parcissima fuisse,
aut, si qua fuerint sumtuosiora, & liberaliora, ea
vel festis diebus vsurpari solita, vel nuptialia fuisse,
vel ambitionis, & largitionis, vel luxuriæ causa
instituta. his causis exceptis, & similibus, parcè
admodum prandebant, cenabant liberalius. ien-
taculo autem, merenda, & vesperna puto pue-
ros duntaxat, & operarios homines vsos esse. Ne
illud quidem prætermittendum est, Græcos illos
Heroas, tantisper dum bellum gerebant, & in cas-
tris erant, ter die cibum capere consueuisse: ac
primum quidem cibum, & matutinum, *ἀπρω* esse
nominatum: secundum, *δευπνον*, id est, prandium:
C tertium, *δωπνον*, id est, cenam: cum hodie *δευπνον* idē,
quod cena valeat: *ἀπρω* autem prandium. annot.
interpres Hom. *δδυσσ. β.*

DOMESTICVS] domi, quod erat loci, ad per-
sonam transfudit: vt quod est temporis, crebrò so-
let. de quo genere paullo antè diximus.

VICTVRVS SVAVIVS] ego victurus. sic
habent aliquot manuscr. cod. in his duo Vatic. &
Iann. quam scripturam secutus sum. alij habent
victurum, nempe me.

SATYRA 7.

Proscripti Regis Rupili pus, atque ve-
nenum,

*Hybrida quo pacto sit Persius vltus, opi- D
nor*

*Omnibus & lippis notū, & tonsorib. esse.
Persius hic permagna negotia diues ha-
bebat*

*Clazomenis: etiam liteis cum Rege mo-
lestas:*

*Durus homo, atque odio qui posset vin-
cere Regem:*

*Confidēs, tumidus, adeò sermonis amari,
Sisennas, Barros vt equis præcurreret
albis.*

*Ad Regem redeo. postquam nihil inter
vtrumque*

*Cónuenit (hoc etenim sunt omnes iure
molesti,*

*Quo fortes, quibus aduersum bellum in- E
cidit. inter*

*Hectora Priamiden, animosum atq; in-
ter Achillem*

*Ira fuit capitalis, vt vltima diuideret
mors:*

*Non aliam ob causam, nisi quòd virtus in
vtroque*

*Summa fuit. duo si discordia vexet iner-
teis:*

*Aut si disparibus bellū incidat, vt Dio-
medi*

*Cū Lycio Glauco: discedat pigrior, vltro
Muneribus missis.) Bruto prætoze tenēte*

*Ditem Asiam, Rupill, & Pers Ipar pu-
gnat: vti non*

*Compositus melius cum Bitho Bacchius. F
in ius*

*Acres procurrunt, magnum spectaculum
vterque.*

*Persius exponit causam: ridetur ab omni
Conuentu: laudat Brutum: laudatq; co-
hortem.*

*Solem Asia Brutum appellat: stellasque
salubreis*

*Appellat comites, excepto Rege: canem
illum,*

A *Inuisum agricolis sidus venisse ruebat,
Flumen ut hibernum, fertur quò rara se-
curis.*

*Tum Prænestinus falso, multumq; fluenti
Expressa arbusto regerit conuicia, durus
Vindemiator, & inuictus: cui saepe via-
tor*

*Cessisset, magna compellans voce cucul-
lum.*

*At Græcus, postquam est Italo perfusus
aceto,*

*Persius exclamat, per magnos, Brute,
deos te*

*Oro: qui reges consueris tollere: cur non
Hunc Regem ingulas? operum hoc (mihī
crede) tuorum est.*

B PROSCRIPTI REGIS RVPILI] Rupilius cognomento Rex, praturā gerens, ab Augusto, M. Antonio, M. Lepido proscriptus est: qua calamitate afflictus, ad Brutum confugit, eumq; postea perpetuò secutus est. inter hunc, & Persium quendam natione Græcum, graue nescio quod dissidium natum est, molestæque lites extiterunt. eas liteis nunc Horatius vrbaniſsimè, & facetissimè nobis proponit, Rupiliū Regem, à quo fuerat aliquando iniurgio contumelia affectus, vrbane vlciscens.

PVS ATQVE VENENVM] ingenium improbum, mores odiosos, vel maledicentiam imputam, ac pestilentem: vel potius ipsum Rupiliū Regem ingenio improbo, ac peruerso, & quasi paris pleno: hominem contaminatum, perniciosum, maledicum, pestiferum. sic Lucilius. *In numero quorū nunc primū Trebelliū multum Lucii marcebat febris, senium, vomitus, pius.*

HYBRIDA] quia Græcus ciuitate donatus: vel quia ex patre peregrino, & matre Romana natus. translatio est ab animalibus rationis exper tibus. Hybridæ enim nominantur ex diuerso genere nata animalia, & maxime canes ex cane venatico & gregario creati.

OMNIBVS ET LIPPIS NOT. ET TONS.] duo hominum genera posuit & ipsa loquacia, & ad quæ loquaces conuenire solent, alterum propter oculorum morbum, alterum propter artificij naturam. Nam lippi quidem, quia oculorum sensus eis inutilis & otiosus est, idè & loquaces sunt, & taleis homines ad se libenter accellunt atque alliciunt: quin etiā loquaces ad lippos certatim concurrunt & conuolant, scientes, se, id quod vnum expetunt, aureis apud eos patulas reperturos: tonsores autē, propterea sunt loquaces, quia ad eos loquaces confluunt, & apud eos resident, multasq; diei horas conterunt: cuius rei testis est Plutarchus lib. *περὶ ἀδολείας*, his verbis, *Ἐν*

κουρείῳ πρὶ λόθρον γινόμενον πρὸς τῆς Διονυσίου τυραννίδος, ὡς ἀδαμαντίνῃ καὶ ἄρρηκτῶς ὄντι, χελάσας ὁ κουρεύς, ταῦτα ἰμάς, ἔφη, πρὸς Διονυσίῳ λέγειν, οὐ ἐγὼ παρ' ἡμέρας ὀλίγας ὄντι τῆς τραχέως τοῦ ζυροῦ ἔχω, ταῦτα ἀκούσας ὁ Διονύσιος, ἀνεσάρωσεν αὐτὸν. Ἐπεικῶς δὲ λέγειν ὅτι τῶν κερειῶν γένος. οἱ γὰρ ἀδολεσχότατοι παρ' ἑστέροις καὶ παρ' ἑσκαθίστοις, ὡς αὐτὸς ἀναπίμπλασαι τῆς σιωπῆς. χαριέντως γοῦν ὁ βασιλεὺς ἀρχέλαος ἀδολεσχου κουρέως πρὸς βασιλόντος αὐτῶν τὸ ἀμόλινον, καὶ ποθημένον πῶς σε κείριαι βασιλεῦ, σιωπῶν, ἔφη, id est, In tonstrina autem quadam cum verba fierent de Dionysij tyrannide, eam esse adamantinam, & irruptam, tubridens tonsor, vos ista, inquit, de Dionysio dicere, cuius ego in collo paucis post diebus nouaculam teneo: his auditis Dionysius, eum in crucem sustulit. Planè loquax & garrulum est tonforum genus. loquacissimus enim quisque ad eos accurrit, & eis assidet, ita ut ij garrandi consuetudine imbuantur. Venuste igitur rex Archelaus, cum loquax quidam tonsor lineum pannum humeralem (Plautus inuolucere appellat) ei circumdedisset, & quæsiuisset ab eo quomodo eum tonderet: tacens, inquit. Præterea lippi neque domo prodire, neque lucem ferre possunt. Eò fit ut studiosè, & curiosè, quæ foris aguntur, ab iis, à quibus inuisuntur, exquirant. Idem fit à tonforibus. vitur hoc prouerb. Aristoph. in Pluto, καὶ πιλῶρος γ' ἴω νῆ πὸν Ηρακλέα πολὺς Ἐπι πῖσι κερειοῖσι τῶν καθήμενων, ὡς ἔξαπίνης αἰὴρ γαγένηται πλῆσιος, id est, Atqui multus hercle erat sermo eorum, qui in tonstrinis sedent, eum repente diuitem esse factum.

PERMAGNA NEG. D. H.] negotiabatur Clazomenis. aliud est autem mercatorem esse, aliud negotiatorem.

CLAZOMENIS] vrbs est Asiæ. Strabo lib. 14. *ἐπ' αὐτῆς τῆς Χερρονήσου ἰσθμοῦ οἰκοῦσι Τήσιοι, καὶ Κλαζόμενοι.* id est, ad ipsum Cherronesi isthmum habitant Teii, & Clazomenij. Iuxta hanc vrbem erat nemus Grynæum, vbi Apollo colitur.

DVRVS] σκληρὸς, σπέρρος, sæuus, pertinax, perucax. aliter dicunt Latini, durum patrem: sat. 2. hu- ius lib. *Sub patribus duris tironum, &c.* paulloque aliter idem Horatius, Vulteium Menam, rusticū ex vrbano factum, durum appellat epist. 7. lib. 1.

ODIO] odiosa oratione, conuicio. Cic. ad Att. lib. 4. *sed tamen cum horas treis ferè dixisset, odio, & strepitu senatus, coactus est aliquando perorare.*

ADEO SERMONIS AMARI] sermonis odiosi, insuauis, iniucundi, mordacis: homo petulans in maledicendo. πικροί appellat Græci, hominem amarè irasci solitum. *humidus* autem excudendum curauit sine copula *que*, secutus auctoritatem 2. cod. Vatic. Iann. & Torn. sic suprâ sat. 3. *habere insuauis, acerbus.* & ibid. *illi Tardo, cognomen pingui dumnus.* sic Hom. *ἰλιάδ. γ. ὃν θελαμῶ εὐώδει, κνώεντι.* & ὄδυσσ. κ. δεινὸς θεός, αὐδήσασα. Apollon. α. ἀργον. Ἀρρηκτός, ἀκαμπτός ἐδύσατο νεῖθε γαίης, idem lib. β. ὃν ἀμειδῆτες ἀγίας εὐνάζετο νύκτας. Oppian. κωπη. *μητίπειτα δὲ χρεῖσι ἐλαίῳ Πάν δέμας, εὐώδει, κνώδει.*

SISENNAS, BARROS] duò nomina sunt ἀσυνδέτως posita. Porphyr. videtur legisse *Varros*, quod si cui magis probabitur, nō repugnabo. *ma- lim* tamèn *Varos* quàm *Varros*.

EQVIS PRÆCURRERET ALBIS] id est,

A est, longè superaret. notum prouerbiū est. Plaut. in *Afinar*. *Nam si huic occasione tempus se subterdixerit, Numquam pol indispicet quadrigis albis.* Iam albis quadrigis uehebantur, qui triumphabant: & equi albi celeritate præstare putabantur. Quamquam quadrigas albas, docti quidam Iouis quadrigas interpretantur.

(HOC ETENIM SVNT O. I.] hæc omnia vsque ad illum locum, *Bruto pratore, &c.* interpositionis nota sunt includenda. molesti autem sunt ij ferè, quos alio nomine pertinacis appellamus: nisi quis fortè dicat eo inter se differre, quòd pertinaces interdum pertinacia sua neminem offendunt: molesti autem quouis sermone, & quouis tempore offendunt, atque adeò enecant. huius igitur loci hæc sententia est: molesti eodem iure sunt, id est, eandem sibi libertatem, licentiamque sumunt, ac vendicant, quā viri fortes, inter quos nata dissensio & discordia est. Nam quemadmodum hi numquam placantur inter se numquamque in gratiā mutuam redeunt, quamdiu viuunt: sic & molesti numquā inducere animū queunt, vt reconcilientur inter se. ordo verborum hic est,

B molesti hoc sunt iure, quo fortes, quibus aduersum bellum incidit.

INTER HECTORA PRIAM.] quàm graues, & implacabiles inter Hectorem, & Achillem inimicitia intercesserint, declarat ipse Achilles *il. χ.* cui cum Hector polliceretur, se, si eum interficeret, corpus eius Græcis redditurū, cumque eum oraret, vt se idem facturum sibi promitteret, si ille ab eo interficeretur, hæc respondentur ab Achille: inter leones, & homines rata fœdera feriri non posse, neque vmquam lupis cum agnis conuenturum: sed eos inimicitias inter se sempiternas gerere. Verum præstat Homeri versus ascribere: *Εκτρο, μή μοι ἄλαστε σιωμησύννας ἀγρόνε Ως ἔκ ἐστὶ λέοσι, καὶ ἀνδράσιν ὄρκια πῶτα Οὐδὲ λύκοι τε, καὶ ἄρνες ὁμόφρονά θυμὸν ἔχουσιν, Ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερές ἀλλήλοισι. animosumque inter malim legi, quàm vt habent omnes libri, animosum atq; inter Ach.*

C CAPITALIS] quæ non, nisi alterius interitu, sedaretur: ira pestifera, perniciofa, inexpiabilis. M. Tull. Philipp. 3. *capitalis, & pestiferum M. Antonij reditum timeremus.* Idem Off. 1. *capitalis Eteocles.* Idem epist. ad Trebat. lib. 7. *Treniri capitales.* Idem Verr. 4. *Illud, illud est capitale: illud formidolosum, illud optimo cuique metuendum.*

VT VLTIMA DIVIDERET MORS] ita capitalis, vt sola mors eorum disfidium, atque offensionem decideret, ac dirimeret.

DVO] duos, vt faty. 3. lib. 2. *iure-Iurando obstringam ambo.* & ita sæpe apud M. Tull. & item apud Virgil.

VEGET] sic habent tres lib. manuscrip. Don. Faër. Torn. nonnulli alij *verset.*

INERTEIS] ignauos, *δειλὸς ἀνάνδρως.*

VT DIOM. CVM LYCIO GL.] quomodo Glaucus ab Horatio & Homero Lycius dicitur, cum genere esset Corinthius? fuit enim Hippolochi filius, cuius pater Bellerophon, auus Sisyphus. Lycius factus est hoc modo. Bellerophon

à Præto in Lyciam ad Iobatam Lyciæ regem missus, cum litteris in eius necem scriptis, propter illam omnibus notissimam adulterij calumniam, rebus præclarissimè gestis, maximisque periculis perfunctus, Iobati filiam Anticleam duxit uxorem, ex qua, foci successor, & heres factus, Hippolochum suscepit. cuius filius Glaucus. Præfuisse autem Glaucum Lyciis in bello Troiano narrat Homer. *in id. β. Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίαν καὶ Γλαῦκος ἀμύμων Τηλόθεν ἐκ Λυκίης Ἐάνθου ἀπὸ δινύητος.* id est, Sarpedon autem Lyciis præerat, & Glaucus nulli culpæ affinis Longè ex Lycia à fluuio Xantho vorticoso.

DISCEDET FIGR. VLTRÒ MVN. M.] nemini ignota est Glauci, & Diomedis permutatio, nisi ei, qui litteras nescit. hæc autem sumta sunt ex lib. 6. Iliad. vbi sic Homer. *Εὐθ' αὖτε Γλαῦκος Κρονίδης φρένας ἐξέλετο ζεύς, Ὅς αἶετος Τυδείδῳ Διομήδεα πύχε' ἄμειβεν Χρῆστα χαλκίον ἑκατόμβοι ὄνεια βόϊαν,* id est, *Iupiter at Glauco mentem supremus ademit: Qui cū Tydide Diomede arma incluta mutans Aurea dat, pretiosq; boues equantia centum: Aerea fert, pretiosq; nouum exequata iuuenctis.* locum autem prouerbij obtinet, ab omnibus ferè scriptoribus celebrati. **E** vitur & Plato in symposio, & Arist. lib. 5. de moribus ad Nicom. Non celabo lectorem, scriptum esse in nonnullis codicibus calamo exaratis *discedat pro discedet, & pro pigrior, pulchrior.*

PIGRIOR] ignauior: vt Glaucus, qui arma aurea sua cum areis Diomedis permutauit. Diomedem autem Glauco meliorem, ac fortiorem fuisse, ex Homero cognoscere licet.

TENENTE] *κραταιῶτος ἡ Ἀσίας,* Asiā obtinente.

RVPILL, ET PERSI PAR.] vt M. Tull. *gladiatorum par, ita Rupilij, & Persij par* dixit Horat. Poterat & ita dicere, si per verbum liceret, *Rupilius, & Persius par,* vt M. Tull. pro domo sua. *Atq; hanc rem par illud simile, Piso & Gabinius, vidit.* iterum Horat. *infrà fat. 3. lib. 2. Quinti progenies ArrI, par nobile fratrum.*

VTI NON COMPOS. M. CVM B.] ita pares erant Rupilius, & Persius, vel par ita simile, vt Bithus & Bacchius, gladiatorum par, non melius inter se compositi fuerint. componi dicuntur gladiatores, qui vnà in arenam descensuri, & inter se decertaturi sunt. Aufonius, *Quis Myrmilloni componitur? equimanus Thrax.* Lucilius, *Cum Placideiano hic componitur.* M. Tull. ad Cælium lib. 2. epist. *Quid? tu me hoc tibi mandasse existimas, vt mihi gladiatorum compositiones, vt vadimonia dilata, & Chrestii compilationem mitteres?* dicuntur item committi, & comparari. fuerunt autem Bithus & Bacchius nobiles gladiatores, de quibus Suetonius.

PROCVRVNT] id est, foras, & in publicum currunt: vel currendo prodeunt. hæc enim vis est interdum præpositionis *pro* in cōpositione. *procurrunt* autem edendum curauit, codices veteres secutus, in quibus omnibus partim ita scriptum reperi, partim *præcurrunt*, quod posterius *reieci*, vt à recto *procurrunt* deprauatum. *Concurrunt* autem, quod reperitur in vulg. *damnaui*, vt supposititium, & adulterinum.

A RIDETVR AB O. C.] ridetur accipien-
dū impersonaliter, vt sit, ridet omnis conuentus.

CANEM ILLVM INVIS. AGR.] ceteros omneis (inquit) Bruti comites, stellas salubreis appellat, præter Regem. hunc autem cum Canicula comparat, grauilimo, & perquam horribili sidere, quo solis calor magnopere amplificatur. sic Hom. *iliad.* χ. Achillem in Troianos irruentē, cū cane Orionis cōparat his versib. Τόνδ' ὁ γέρον Πριάμος παρῶπις ἰδὲν ὀφθαλμοῖσι Παμφαίνονθ' ὡς ἄστ' ἐπὶ σούμμερον πεδίοιο, Ὅν τε κινῶ Ὀρίωνος ὀπίκλιον χαλκίον. id est, cum autē senex Priamus primus oculis vidit, totum collucentem, per campū ruentem, vt astrum, quod Orionis canem cognomento appellant. Propert. lib. 2. eleg. 28. *Incipit, & sicco feruere terra Cane.*

RVEBAT FLVM. VT HIB.] id est, flaminis celerrimē, ac rapidissimē labentis, ac præcipitantis instar loquebatur, seu dicebat. vim orationis significat. sic loquitur Demosthenes in orat.

ὡς ἐπὶ Πύθωνι, ἔγὼ μὲν τῆς Πύθωνι πολλῶν ῥέοντι κατ' ἡμῶν, ἕκαστος δ' ἑαυτὸν ὑπεχόρησα. id est, ego Pythoni, qui torrentis instar contra nos ruebat, non cessi, neque locum dedi.

B Plutarchus in Fabio, τῶ μὲν Μαρκελλῶ, ὡς ῥέοντι σφόδρα ποταμῶ, πολλὰς ἀπειτῶν, ἀπεισιπέ, καὶ παρερρήγνετο τὴν δαίματιν. id est, Marcello tanquam rapidē fluenti fluuio sæpe numero occurrens, repellabatur, ac debilitabatur viribus. in quo exemplo tamen ad facta, non ad verba Marcelli referenda est similitudo. Dionys. Halicar. libro 7. de Spurio Sicinnio, ὡς πῶς τε πλὴν ἔρρει καὶ τῆς Βυλῆς, αὐξῶν, ὡς μάστιγα οὐλῶν, τὴν κατ' αὐτῆς φθόνον, id est, ipse autē magnam vim orationis in senatū profundebar, quā maximē fieri poterat, augens in eum inuidiā. Horat. sup. de torrēte, Od. 2. lib. 4. *Monte decurrens velut amnis, imbres quem super notas aluere ripas, Fernet, immesusq; riuū profundo Pindarus ore.*

FERTVR QVÒ RARA SEC.] vt flumen hibernum, seu torrens, qui quacumque labitur, & præcipitat, omnia latē dissipat, ac disturbat, & ædificia, & arbores, & (vt ait Virgil.) *sata lata, bonūq; labores.* ad quem torrentem rarō admodum, aut potius numquā, cum securibus eunt rustici, aut calones, vt ligna cædant, cum arbores omneis, quacumque ruerit, corripuerit.

PRÆNESTINVS] Rupilius Rex Præneste natus.

EXPRESSA ARBVSTO] expectore tracta. allegoria est ducta à frondatoribus, vinitoribus, ac vindemiatoribus, qui viatores deridere, & in eos conuicia congerere: & vicillim à viatoribus conuiciis onerari solent.

REGERIT CONVICIA] sic suprà saty. 5. dixit, *pueris conuicia nautæ Ingerere.*

VINDEMIATOR] in nomine *vindemiator*, & a vocales in vnam syllabam cōeunt, vt apud Hom. *πικνιάδῳ Ἀχιλλῆος*, idem. καὶ πῦξ ἀραβὸν πλυδόνικα. sic Od. 12. epod. *Quis sudor vietis, & quam malus vndique membris Crescit odor.* sic infra sat. 3. lib. 2. *Lusciniæ soliti impensō prædere cōemtas.* & sat. 8. huius lib. *& imagine cerea Largior arserit ignis.* & sat. 2. lib. 2. *pingue vitius, albumq; nec ostrea, Nec scarus, aut poterit peregriua inuare Lagois.* sic Lu-

cret. libro 2. *Succus item seorsum, & rerum sapor insinuat.* & libro 3. *At neque seorsum oculi, neque nares, nec manus ipsa Esse potest anima.* non enim assentior P. Victorio, virō alioqui doctissimo, qui putat *forsum* esse legendum, quantumuis licet codicis scripti auctoritatem producat. Idem Lucret. libro 2. de primis corporibus, *Et sonitū sterilia, & succo ieiunaferuntur.* in sterilia duæ vocales i & a vnam syllabam efficiunt: nisi forte legendum est *sterila.* idem eodem libro. *Denique caelesti sumus omnes semine oriundi.* in oriundi i & u in vnam syllabam contrahuntur. sic in *duellica u* & e apud eundem, eodem lib. *Lanigera pecudes, & equorum duellica proles.* nisi quis dicat m. liquefcere in *equorum.* Idem libro 3. *Nec nebulam noctu, nec aranei tenuia sila Obuia sentimus.* Catullus in Priap. *Proin viator, hunc deum verberis, Manūque seorsum habebis, hoc tibi expedit.* Virgil. libro 10. *Vna, eademque via sanguisq;, animusq;, sequuntur.* Idem libro 6. *Vis & Tarquinios reges, animamq; superbam Vltoris Bruii fascisq;, videre receptos?* Ennius, *Quorum virtuti bellifortuna pepercit, Eorundem me libertati parcere certum est.* sic enim legendus est hic proximus versus, non vt vulgò *Horundem.*

CVI SÆPE VIATOR CESS. MAGN. COMP.] solebant viatores, vinitoribus, aut vindemiatoribus de via conuiciari, eosque, vt nimis tardos, aut nimis serò vitem colentes ac putantes, aut in re aliqua turpi & flagitiosa deprehensos, insectari, & increpare, & cucullos appellare: in quos, vindemiatores conuicia interdum ita cōtumeliosa regebant, vt illi cedere cogentur. Plinius lib. 18. cap. 26. *In hoc temporis intervallo 15. diebus primis agricole rapienda sunt ea, quibus peragendis ante æquinoctium non suffecerit, dum sciat inde natam exprobrationem foedam putantium vitis per imitationem cantus alius temporarij, quem cucullum vocant.* *Dedecus enim habetur, opprobriumq;, meritum falcem ab illo voluere in vite deprehendi, vt ob id petulantia sales etiam cum primo vere ludantur.* aspicio tamen detestabiles videntur: adeo minima quæque in agro naturalibus trahuntur argumentis. Aufonius in Mosella, *inde viator Riparum subiecta terens, hinc nauita labens Probracannunt seris cultoribus.*

ITALO PERVS. ACETO] salibus Italis, F aculeatis, & mordacibus. Plautus Bacchidibus, acetū translātē vsurpauit pro iracundia. *Nunc experiar sine acetum tibi cor acre in pectore.*

QVI REG. CONS. TOLL.] L. Iunius Brutus, & P. Valerius Leuinus Tarquiniū exegerunt. M. Brutus cum ceteris coniuratis C. Cæsarem de medio sustulit. M. Tull. pro Planc. *Quid potuit amplius si Iunius Brutus esset, qui ciuitatem dominatū regio liberauit?* Idem Philip. 2. *Etenim si auctores ad liberandam patriam desiderarentur, illis auctori- bus Brutos ego impellerem? quorū vterque Iunij Bruti imaginem quotidie videret: alter etiam Abale? his igitur maioribus orti, ab alienis potius consilium peterent, quam a suis? & foris potius, quam domo?*

HOC] videlicet hunc Rupiliū Regem iugulare. in nomine Regis inest ambiguum.